
VERSLAG VAN DE SECRETARIS VAN DE LINSCHOTEN-VEREENIGING OVER HET JAAR 2010

Gevolggevend aan het bepaalde in artikel 10 van de statuten brengt de secretaris van de Vereniging verslag uit “omtrent de toestand en de verrichtingen van de Vereniging in het afgelopen kalenderjaar.”

Samenstelling bestuur

Eind 2010 werd het bestuur van de Vereniging gevormd door dr. Anita van Dissel, voorzitter, drs. Pieter Jan Klapwijk, secretaris, drs. Andy Cobben, penningmeester, dr. Hans Bonke, drs. Stefan Deconinck, drs. Andrea Kieskamp en prof. dr. Michael Limberger, leden. Tijdens de 102ste jaarvergadering van de Vereniging op 5 juni 2010 nam de Vereniging afscheid van statutair aftredend voorzitter dr. Henk den Heijer en van penningmeester Jan Boéré, die reeds in 2009 zijn terugtreden had aangekondigd.

Activiteiten

Hoewel het bestuur het er niet bewust op had toegelegd, had de keuze van het Zeeuws Maritiem muZEEum in Vlissingen als locatie voor de honderdtweede ledenvergadering op 5 juni voor scheidend penningmeester Jan Boéré een speciale betekenis. Zijn eerste ledenvergadering als penningmeester had eveneens in Vlissingen plaatsgevonden; met de ledenvergadering op 5 juni van het verslagjaar werd de cirkel weer gesloten. (Bijna) scheidend voorzitter Henk den Heijer memoreerde de vele kwaliteiten van de heer Boéré, van wie – naast zijn grote historische belangstelling – met name zijn grote zakelijke vasthoudendheid velen lang zal bijblijven. De gezonde financiële basis waarop zijn opvolger Andy Cobben mag voortbouwen, is voor een niet gering deel Boéré's verdienste. Op zijn beurt werd Henk den Heijer na afloop van het formele gedeelte van de vergadering toegesproken door zijn opvolgster Anita van Dissel. Zij schetste Den Heijers gelijkmoedig humeur, gevoel voor humor, zijn afgewogen oordeel en zijn grote maritiem-historische kennis. Met een citaat uit het journaal van kapitein-luitenant Willem Kreekel a/b van Z.M. “De Vlieg” (deel 76 uit de reeks *Werken*) werd afscheid genomen van een uitermate kundig voorzitter.

Na de introductie van de nieuwe bestuursleden Andy Cobben (penningmeester), Andrea Kieskamp en Michael Limberger – de tweede Belg in het bestuur naast Stefan Deconinck – maakte de heer Albert Veldkamp, oud-stuurman op de Nederlandse walvisvaarder ‘Willem Barendz’, de aanwezigen deelgenoot van zijn belevenissen op zee. Daarna volgde oud-voorzitter Henk den Heijer in zijn nieuwe rol als gastspreker met een uiteenzetting over de Zeeuwse bemoeienis met het verre Tobago. Een bezichtiging van het MuZEEum en een gezamenlijke borrel sloten een geslaagde, onder – toepasselijk – West-Indische temperaturen gehouden bijeenkomst af.

Deel 109 uit de reeks *Werken van de Linschoten-Vereeniging*, Oorlog in Atjeh, werd op 6 november 2010 ten doop gehouden in stadsherberg De Pappagay in de kelder van het Historisch Museum Rotterdam. Het Schielandshuis, zetel van het Historisch Museum, is slechts enkele schreden verwijderd van het woonhuis van luitenant-ter-zee Henricus Nijgh, de samensteller van het journaal en de hoofdpersoon van het boek. De historicus Azarja Harmanny M.A. hield onder de titel “Zoeken naar de sultan. Inlichtingen tijdens de eerste jaren van de Atjehoorlog.” een uiteenzetting over het inlichtingenwerk dat aan de bestorming van de kraton van Atjeh voorafging en dat op sommige punten duidelijk te wensen had overgelaten. Nadat de samensteller dr. Herman Stapelkamp onder de geciteerde verzuchting “Waarachtig, Holland is te klein om oorlog te voeren!!” het dilemma van de Atjeh-oorlog had geschetst, overhandigde hij het eerste exemplaar van het boek aan mevrouw J. Heeger-Nijgh, achterkleindochter van Henricus Nijgh. De aanwezige leden konden na de presentatie hun exemplaar meenemen en onder het genot van een drankje napraten.

Linschotenpenning

Bij het negentigjarig bestaan van de Linschoten-Vereeniging in 1998 is de Linschoten-penning ingesteld. Deze penning is sindsdien jaarlijks uitgereikt aan een persoon of instelling die op enigerlei wijze heeft bijgedragen aan de doelstellingen van de vereniging: het bevorderen van de belangstelling voor en de kennis van het Nederlandse historische reisverhaal. In het verslagjaar is besloten de Linschoten-penning in het vervolg niet meer jaarlijks uit te reiken, maar eenmaal per twee jaar. Hiermee wil beslist geen waardeoordeel worden geveld over de activiteiten die voor toekenning van de penning in aanmerking komen. Halvering van de frequentie moet de jury die de voordrachten verzorgt de gelegenheid bieden om een goede keuze te maken uit een ruimer aanbod. Daarmee kan het niveau van activiteiten die voor toekenning van de penning in aanmerking komen op het vertrouwde hoge niveau gehandhaafd blijven. Om geen onverklaarbare achterstand in toekenningen op te lopen, zal in 2011 de penning voor 2010 worden uitgereikt. Inmiddels is een nieuwe oplage van de door M.H.C. Rombach-Revers ontworpen penning vervaardigd, zodat de penning in de komende jaren met vaste regelmaat kan worden uitgereikt.

Vanwege haar benoeming als bestuurslid is Andrea Kieskamp teruggetreden uit de jury voor de penning. Voor haar zal in 2011 een opvolg(st)er worden gezocht. De overige leden van de jury blijven gewoon in functie: dr. Hans Bonke namens het bestuur en drs. R. Brand als jurylid.

Overige activiteiten

Mevrouw Henny Half, die al sedert bijna onheuglijke tijden de bestellingen van losse exemplaren van de Werken heeft verzorgd, heeft in het verslagjaar te kennen gegeven het wat rustiger aan te willen gaan doen. De vereniging heeft in de heer A.J.M. Leenders uit Anna Paulowna een waardig opvolger gevonden. Mevrouw Half blijft nog wel betrokken bij de bemiddeling bij aan- en verkoop van tweedehands exemplaren door leden en andere geïnteresseerden. Het bestuur is haar zeer erkentelijk voor het vele werk dat zij de afgelopen jaren voor de vereniging heeft verricht en is verheugd dat zij op deze wijze nog bij het verenigingswerk betrokken wil blijven.

De heer Leenders kon kort na zijn aantreden direct “aan de bak”. In de laatste maanden van het verslagjaar kon eindelijk de verhuizing van de boekenvoorraad van de magazijnen van de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag naar het Corts Huis in Enkhuizen worden gerealiseerd. Dankzij de genereuze medewerking van de Koninklijke Bibliotheek, die vervoer en menskracht beschikbaar stelde, kon de gehele voorraad in twee transporten van Den Haag naar Enkhuizen worden overgebracht.

De overdracht van het penningmeesterschap en de wens van het bestuur om de betaling van de lidmaatschapsbijdragen via een machtiging tot automatische incasso te regelen, heeft veel organisatorische en administratieve voeten in de aarde gehad. Daardoor was het niet mogelijk om de jaarlijkse contributieronde aan het eind van het voorjaar te houden en zag de penningmeester zich gedwongen om de leden die reeds een machtiging tot automatische incasso hadden afgegeven te vragen om de contributie alsnog zelf te voldoen. Uiteindelijk is het toch nog gelukt om voor het eind van het verslagjaar de machtiging bij de bank te regelen, zodat het innen van de lidmaatschapsbijdragen volgend jaar aanmerkelijk zal zijn vereenvoudigd.

In dezelfde week dat Henk den Heijer de voorzittershamer neerlegde werd bekend dat hij per 1 september 2010 was benoemd tot hoogleraar Zeegeschiedenis als opvolger van prof. dr. – en oud-Linschotenbestuurslid – Femme Gaastra. Den Heijer is de vierde historicus die deze buitengewone leerstoel zal bekleden.

De in 2009 gelegde contacten met de Stichting Nederlandse Kaap Hoorn-vaarders zijn in het verslagjaar op informeel niveau voortgezet. Naar verwachting zullen daar in 2011 nadere vorm en inhoud aan worden gegeven.

Website

De verenigingswebsite www.linschoten-vereeniging.nl telde in het verslagjaar 5027 bezoekers, in vergelijking met 2009 een toename van meer dan tien procent. Deze bezoeken waren goed voor in totaal 18308 paginaweergaves. De “harde kern” bestaat uit circa 300 leden, die gemiddeld eens in de twee weken de site raadplegen. Vijf van hen komen bijna dagelijks langs.

Een derde van de bezoekers komt rechtstreeks via het webadres op de site, iets meer dan de helft (52 procent) gebruikt een zoekmachine en 18,2 procent komt binnen via een link op een andere website, waaronder Wikipedia, Twitter, het 'Reys-gheschrift'-blog of de sites van de Hakluyt Society en het VOC Kenniscentrum.

Een nieuwe trend tekent zich af in het toenemende gebruik van *smart phones* en *tablets*: 61 bezoekers gebruikten hun iPhone, iPad of BlackBerry om de verenigingsite te bezoeken.

Verdere cijfers staan gespecificeerd in onderstaande tabel:

Totaal aantal webbezoeken	5027
1 – Nederland	3834
2 – België	384
3 – Verenigde Staten	158
Webbezoeken per plaats (“top negen”)	
1 – Amsterdam	486
2 – Middelburg	373
3 – Utrecht	166
4 – Geleen	164
5 – Den Haag	145
6 – Rotterdam	122
7 – Leiden	95
8 – Gent	66
9 – Deventer	60
14 – New York	44

Naast de site heeft de Linschoten-Vereeniging ook nog een groep op Facebook, die momenteel 15 leden telt. Het Reys-gheschrift-blog (<http://linschoten-vereeniging.blogspot.com/>) bevat niet enkel nieuws over de Linschoten-Vereeniging maar staat ook open voor informatie over gebeurtenissen die met de ruimere interesse van de leden te maken hebben zoals nieuw verschenen publicaties, en actuele tentoonstellingen en waarover leden hun impressies willen delen. De leden wordt opgeroepen om hiervan gebruik te maken en informatie te *posten*.

Ledental

Evenals de afgelopen jaren bleef het ledental van de Vereeniging met 602 leden – een toename van twee sinds 2009 – rond de magische grens van zeshonderd leden. 522 particuliere leden, waarvan 25 woonachtig in het buitenland, en 76 instellingsleden, waarvan 19 buitenlandse en vier honoraire leden, steunden in woord en (financiële) daad de activiteiten van de Vereeniging. Hoewel met voldoening kan worden vastgesteld dat er vooralsnog geen sprake is van tanende belangstelling voor het werk van de Linschoten-Vereeniging, is dat geen reden om op de lauweren te rusten. Ook in 2011 zal het bestuur zich inspannen om het ledental op hetzelfde niveau te handhaven en zo mogelijk te vergroten.

Rotterdam / 12 april 2011

Pieter Jan Klapwijk, secretaris